

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว
อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569**

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ที่มาและความสำคัญ

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงาน ตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็น หลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริต ที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหาย ที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ อย่างจริงจัง โดยกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีระบบการบริหาร จัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดโอกาสการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest : COI) อันเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจ นำไปสู่การทุจริตหรือการประพฤติมิชอบในภาครัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาเมือง การให้บริการสาธารณะ และการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในพื้นที่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในทุกกระบวนการ ดำเนินงานขององค์กร จึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการวิเคราะห์ ระบุ และประเมิน ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและแนวทางในการควบคุมป้องกัน และลดโอกาสการเกิดการทุจริตอย่างเป็นระบบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าวจะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว สามารถค้นหาและระบุจุดอ่อนหรือช่องว่างของระบบการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ตลอดจนกำหนดมาตรการ ป้องกันเชิงรุกที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับ หลักธรรมาภิบาล อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่น ในความซื่อสัตย์สุจริต สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล วังน้ำขาวในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ

ดังนั้น การจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว จึงเป็นกลไก สำคัญในการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีระบบ การควบคุมที่เหมาะสม และสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้าง ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว และสนับสนุนการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาวให้มีความเข้มแข็ง และยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประเมิน วิเคราะห์ และระบุความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว ทั้งในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน การใช้อำนาจหน้าที่ และการบริหารจัดการ ทรัพยากรของภาครัฐ

๒. เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทาง และกลไกในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

๓. เพื่อเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับ หลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว

๔. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันการทุจริต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๕. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ของภาครัฐ และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว สามารถทราบถึงจุดเสี่ยงหรือช่องว่างของกระบวนการ ดำเนินงานที่อาจนำไปสู่การทุจริต และสามารถกำหนดมาตรการป้องกันได้อย่างเหมาะสม

๒. การดำเนินงานของหน่วยงานมีความโปร่งใส มีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

๓. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยง การทุจริต และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๔. ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่น ในความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อสังคม

๕. สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริหารราชการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว

๔. ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ “ทุจริตใน ภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ ใดๆที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่ง หรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือ ตามกฎหมายอื่น

๕. นิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต (Types of corruption risks) ในการประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑ นิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติ หน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายเหตุ : ๑. หน่วยงานไม่สามารถใช้โครงการที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป มีการจัดซื้อจัดจ้างมาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณได้ ๒. ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือก ขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ระดับต่ำ ปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการและดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ตามนิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริตข้างต้น มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๑ การอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ บริบทองค์กร โดยการวิเคราะห์บทบาทภารกิจหน้าที่ของกระบวนการที่หน่วยงานจะทำการประเมินความเสี่ยง การทุจริตนั้น มีการศึกษาทบทวนสถิติข้อมูลต่าง ๆ ของการให้บริการประชาชน โดยจะต้องเขียนขั้นตอนการทำงาน ในรูปแบบ Flow Chart ที่แสดงระยะเวลาและจำนวนครั้งในการให้บริการประชาชน หลังจากนั้นจะต้องมีการ ทบทวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตเกี่ยวกับกระบวนการนี้ว่า ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาเคยมีเรื่องร้องเรียนการทุจริต เกี่ยวกับกระบวนการนี้ หรือมีการลัดคิวในการให้บริการ หรือมีการจ่ายเงินเพื่อเร่งให้

การทำงานรวดเร็วขึ้นหรือไม่ อย่างไร แต่หากตรวจสอบแล้วพบว่าไม่เคยมีเรื่องร้องเรียนการทุจริต หรือประเด็นในเรื่องที่กล่าวมาข้างต้น หน่วยงานอาจต้องจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นบุคคลภายนอก เพื่อวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการให้บริการดังกล่าว และนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมมาจัดทำเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต อันประกอบไปด้วย โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดขึ้น ในแต่ละขั้นตอนของการให้บริการ

๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์บริบทองค์กรว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างไร โดยนำเสนอสถิติของการ ร้องเรียนการทุจริตในรอบปีที่ผ่านมา หลังจากนั้นจึงเลือกภารกิจที่จะทำการประเมินความเสี่ยง

๓. การใช้จ่ายงบประมาณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นเรื่องของการดำเนินการโครงการที่ได้รับ การจัดสรรงบประมาณในปีทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ โดยหน่วยงานจะต้องชี้แจงว่ากระบวนการ หรือโครงการนี้ดำเนินการมาจากงบประมาณประเภทใด เป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้าง หรือโครงการที่มีทั้งการจัดซื้อจัดจ้าง และดำเนินการโดยหน่วยงานเอง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ นอกจากหน่วยงานจะเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ บริบทองค์กรแล้ว จะต้องวิเคราะห์ต่อว่าในรอบปีที่ผ่านมาเคยถูกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทักท้วงเรื่อง เกี่ยวกับกรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือไม่ หรือหน่วยงานถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องทบทวนประเด็นดังกล่าวหรืออาจศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น โดยพิจารณา เริ่มต้นตั้งแต่ขั้นตอนว่าโครงการของหน่วยงานมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร แล้วจึงวิเคราะห์ แต่ละขั้นตอน ว่าอาจจะมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนใดบ้างซึ่งทุกกระบวนการจะต้องมีการประเมิน ความเสี่ยงที่มุ่งไปสู่การมีโอกาสในการทุจริตตั้งแต่เริ่มต้น จนไปถึงสิ้นสุดกระบวนการในทุกขั้นตอนที่ดำเนินการ ตามกระบวนการตามโครงการที่เลือกมาทำการประเมิน ความเสี่ยง หลังจากนั้นจะนำมาสู่การจัดทำแผน และเมื่อทำแผนเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเป็นการรายงานผลการ ดำเนินการตามแผน โดยต้องมีการจัดทำรายงาน ต่อการประชุมระดับบริหารขององค์กรเพื่อเป็นการสื่อสารให้ทุก คนในองค์กรรับรู้โดยทั่วกัน

๖. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่มา : คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
การบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต	การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต ให้สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การ ออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความ เสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการ ทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตใน อนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุก องค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็น หลักประกัน ความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาส เกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการและหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็น ความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำ อันเกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO ๓๗๐๐๑ “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ	หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออัยาศัยไมตรีให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึง ประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่ เป็นสิทธิที่จัดไว้ สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือ การได้รับบริการ หรือการรับ การฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจน การออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือ ท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียว และไม่ว่า จะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงิน ให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของให้ในภายหลัง

<p style="text-align: center;">นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>ที่มา : คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (สำนักงาน ป.ป.ท.)</p>	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
<p>การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตาม ธรรมจรรยา</p>	<p>มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้อำนาจในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน</p>
<p>ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)</p>	<p>ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบเกิดขึ้น โดยผลกระทบทางบวกเรียกว่า “โอกาส” และผลกระทบทางลบเรียกว่า “ความเสี่ยง”</p> <p>ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบนหรือ อาจการก่อให้เกิดการ ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p> <p>Pain point หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยง หรือเป็นตัวการในการ เรียกร้อง ผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ใดๆ นำสู่การจ่ายเงินและ ค่าธรรมเนียม นอกกระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณ ในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม</p>
<p>ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต</p>	<p>เป็นการค้นหาว่ามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต ในอนาคต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความชัดเจน โดยต้องทำ การระบุประเด็น ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนของกระบวนการงาน/ โครงการ ที่อาจจะมีทุจริตเกิดขึ้น การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจ สำคัญที่ต้อง Point Focus ถึงเหตุการณ์ที่คาดการณ์หรือพยากรณ์ในอนาคตว่า อาจจะมีการทุจริตขึ้นหากไม่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การระบุประเด็นความ เสี่ยงการทุจริตจึงต้องกำหนด ให้ชัดเจนว่าบุคคลใด กระทำการสิ่งใดมีพฤติการณ์อย่างไร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตที่สามารถลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้อย่างตรงจุด</p>

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

๗. วิธีการประเมินความเสี่ยง

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	แสดงข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ อย่างน้อย ๑ ด้านจาก ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้ (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการพิจารณา วิเคราะห์ และระบุประเด็นหรือกิจกรรมในการดำเนินงานของหน่วยงานที่อาจมีโอกาสก่อให้เกิดการทุจริตหรือประหลดติมิชอบ โดยพิจารณาจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน อำนาจหน้าที่ การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรของภาครัฐ เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการควบคุม ป้องกัน และลดความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้อย่างเหมาะสม และเป็นระบบ
๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้ ➢ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ➢ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความ เสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส (Likelihood)	Risk Score				
	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)

๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

๘. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในภาครัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอน ตามคู่มือฯ สำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ/ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน.....กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย.....

ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ ๒.....การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่.....

ชื่อ กระบวนการ / โครงการที่ ๑.....การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล.....

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)
๑	การเตรียมการและแจ้งหลักเกณฑ์การประเมิน	การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือการไม่เปิดเผยเกณฑ์อย่างชัดเจน
๒	การกำหนดผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัว
๓	การดำเนินการประเมินและการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน
๔	การทบทวนและตรวจสอบผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้อง
๕	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างโปร่งใส หรือการไม่รับเรื่องอุทธรณ์ตามระเบียบ

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

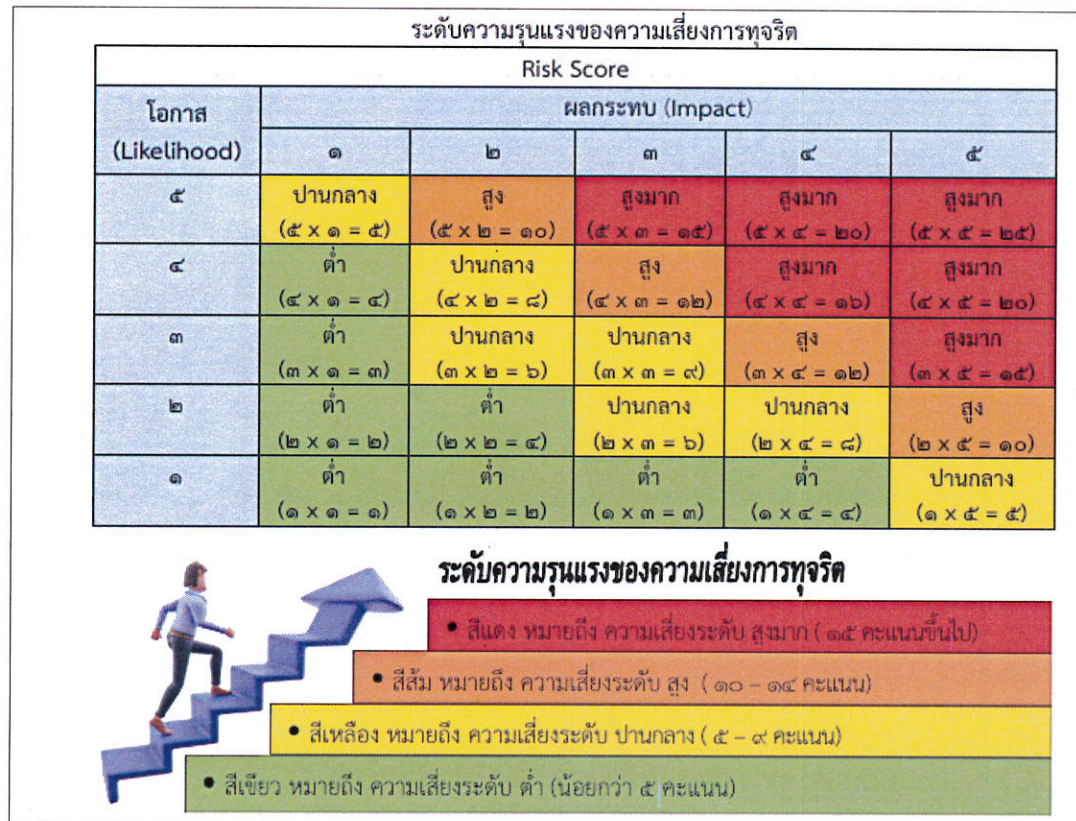
๑) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	โอกาสเกิดการขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	โอกาสเกิดการขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	โอกาสเกิดเกิดขึ้นยาก

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ความเสียหายร้ายแรงมาก เกิดการฟ้องร้องหรือถูกสอบสวนทางกฎหมายส่งผลกระทบต่อราชการ
4	สูง	ความเสียหายระดับสูง ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานเกิดการร้องเรียนจากสื่อมวลชน
3	ปานกลาง	ความเสียหายระดับปานกลาง มีการร้องเรียนจากหน่วยงานภายนอกส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจ
2	น้อย	ความเสียหายระดับต่ำ มีการร้องเรียนภายในหน่วยงาน เกิดความไม่พอใจในการทำงาน
1	น้อยมาก	ความเสียหายเล็กน้อย ไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงาน

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

๔) ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับความ เสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (Zone)
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25 คะแนน	แดง
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	10 – 14 คะแนน	ส้ม
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	5 – 9 คะแนน	เหลือง
4	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	1 – 4 คะแนน	เขียว

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)			
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)	ระดับความเสี่ยง
๑	การเตรียมการและแจ้งหลักเกณฑ์การประเมิน	การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	๑	๒	๒	ต่ำ
๒	การกำหนดผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน	๑	๓	๓	ต่ำ
๓	การกำหนดการประเมินและการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน	๑	๓	๓	ต่ำ
๔	การทบทวนและตรวจสอบผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลอันควร	๑	๒	๒	ต่ำ
๕	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างโปร่งใส หรือการไม่รับเรื่องอุทธรณ์	๑	๒	๒	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ ๑.....การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเมินความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยง การทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การเตรียมการและ แจ้งหลักเกณฑ์การ ประเมิน	การกำหนดเกณฑ์การ ประเมินที่เอื้อประโยชน์ ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	ต่ำ	กำหนดแนวทาง การบริหารบุคคล/	๑.จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานใน แต่ละส่วนงาน/ระดับของ ผู้ปฏิบัติงาน ๒.จัดทำคำสั่งมอบหมายงานใน หน่วยงาน/พรณนางานในหน้าที่ รับผิดชอบตามแต่ละส่วนงาน	ก.พ. - มี.ค.๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองการ เจ้าหน้าที่
๒	การกำหนด ผู้ประเมินและ ผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมิน ที่มีผลประโยชน์ ร่วมกับผู้ถูกประเมิน	ต่ำ	กำหนดเงื่อนไข/ หลักเกณฑ์/คุณสมบัติ ของผู้ประเมินผล คะแนนให้มี ความชัดเจนและ โปร่งใสสามารถ ตรวจสอบได้	ชี้แจงหลักเกณฑ์คุณสมบัติ ของผู้ประเมินผลคะแนนให้มี ความชัดเจนและโปร่งใสสามารถ ตรวจสอบได้และเปิดโอกาส ให้ผู้ปฏิบัติซักถามหากมีข้อสงสัย เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน	เม.ย.๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองการ เจ้าหน้าที่
๓	การดำเนินการ ประเมินและการให้ คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการ ให้คะแนนที่ไม่เป็น มาตรฐานและไม่เป็นไป ตามแนวทางเดียวกัน	ต่ำ	กำหนดเงื่อนไข/ หลักเกณฑ์/วิธีการ ประเมินผลคะแนนใน การปฏิบัติราชการให้ มีความชัดเจนและ เป็นไปตามมาตรฐาน เดียวกัน	จัดทำคู่มือแนวทางและหลักเกณฑ์ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานให้ สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของงาน	มี.ค. - เม.ย.๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองการ เจ้าหน้าที่

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ ๑... การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเมินความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ง การทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๔	การทบทวนและ ตรวจสอบผล การประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการ ประเมินโดยไม่มีเหตุผล อันควร	ต่ำ	กำหนดแนวทาง ในการดำเนินการ หลังจากมีการ ประเมินผลการปฏิบัติ ราชการให้เกิดความ โปร่งใสและเป็นธรรม	ผู้ประเมินผลการปฏิบัติราชการ เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าพบ เพื่อสอบถามหากมีข้อสงสัย เกี่ยวกับผลการประเมินเป็น รายบุคคล	เม.ย.๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองการ เจ้าหน้าที่
๕	การแจ้งผล และการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมิน อย่างโปร่งใสหรือการไม่ รับเรื่องอุทธรณ์	ต่ำ	๑.แจ้งผลการประเมิน ให้ผู้ถูกประเมินทราบ ภายในกำหนด ๒.เปิดช่องทางการ อุทธรณ์ที่ชัดเจน ๓.ดำเนินการ พิจารณาอุทธรณ์ตาม ระเบียบ	๑.แจ้งผลภายใน ๑๕ วัน หลังเสร็จสิ้นการประเมิน ๒.จัดทำช่องทางอุทธรณ์ผ่าน ระบบออนไลน์และกระดาษ ๓.แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์	เม.ย.๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองการ เจ้าหน้าที่

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอน ตามคู่มือฯ สำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ/ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน..... กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย.....

ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ ๒ การใช้จ่ายงบประมาณ.....

ชื่อ กระบวนการ / โครงการที่ ๑..... โครงการจัดซื้อรถบรรทุก (ดีเซล) ขนาด ๑ ตัน ปริมาตรกระบอกลูกไม่ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ ซี.ซี. หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุด

ไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์ ขับเคลื่อน ๒ ล้อ.....

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ขายรายใดรายหนึ่งที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เงินทอง
๒	การพิจารณาผลประกวดราคา และรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ต่างตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทน เพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญา หรือมีการเรียกรับสินบน

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดการขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดเกิดขึ้นยาก

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ทางด้านการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก (มากกว่า 1,000,000 บาท ขึ้นไป) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน : เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม หรือเกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบ ความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	สูง	ทางด้านการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง (ตั้งแต่ 500,000 – 1,000,000 บาท) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	ปานกลาง	ทางด้านการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 250,000-500,000 บาท) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน : หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	น้อย	ทางด้านการเงิน : กระทบต่องบประมาณ และความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ (ตั้งแต่ 100,000 – 250,000 บาท) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส หรือเริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	น้อยมาก	ทางด้านการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก(ต่ำกว่า 100,000 บาท) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ความเสียหายเล็กน้อย ไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงาน

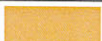
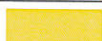

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

๔) ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ความ เสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (Zone)
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25 คะแนน	แดง
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	10 – 14 คะแนน	ส้ม
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	5 – 9 คะแนน	เหลือง
4	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	1 – 4 คะแนน	เขียว

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)			
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)	ระดับความ เสี่ยง
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ขายรายใดรายหนึ่งที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เงินทอน	๒	๔	๘	ปานกลาง
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ต่างตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ	๑	๔	๔	ต่ำ
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทนเพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	๒	๔	๘	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ ๒ โครงการจัดซื้อรถบรรทุก (ดีเซล) ขนาด ๑ ตัน ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า ๒,๔๐๐ ซี.ซี. หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์ ขับเคลื่อน ๒ ล้อ								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเมินความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยง การทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อ ประโยชน์กับพ่อค้าที่เสนอ ผลประโยชน์แก่ตนเองอย่าง เต็มที่ เพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์เงินทอน	๘	๑.มีแนวทาง ในการจัดทำ TOR	องค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางในการจัดทำ TOR ซึ่งสอดคล้องตามระเบียบ ของกรมบัญชีกลาง	ต.ค.๖๘ - พ.ค. ๖๙	๙๒๓,๐๐๐	กองคลัง กองการศึกษา
				๒.แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากบุคคลภายนอกที่มี ความรู้ เข้ามาเป็น ประธานในการจัดทำ TOR	องค์การบริหารส่วนตำบล จะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจาก บุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญจากภายนอก เข้ามาเป็นประธานในการจัดทำ TOR	ต.ค.๖๘ - พ.ค. ๖๙	๙๒๓,๐๐๐	กองคลัง กองการศึกษา
๒	การพิจารณาผล การประกวดราคา และรายงานผล การพิจารณาจัดซื้อ จัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จาก การมีความสัมพันธ์ส่วนตัว กับคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง เช่น มีการเสนอ ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ในรูปแบบต่างๆ	๔	๑.แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากบุคคลภายนอก ที่มีความรู้ เข้ามาเป็น คณะกรรมการ ตรวจรับ	องค์การบริหารส่วนตำบล จะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจาก บุคคลภายนอกเข้ามาเป็นประธาน คณะกรรมการตรวจรับ	พ.ค.๖๙ - ก.ย. ๖๙	๙๒๓,๐๐๐	กองคลัง กองการศึกษา
				๒. คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุจัด ประชุมร่วมกับคณะกรรมการ คณะกรรมการจัดทำ TOR เพื่อพิจารณาทำ ความเข้าใจการตรวจ รับพัสดุให้เป็นไปตาม TOR และข้อเสนอของ ผู้ประกอบการ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประชุมร่วมกับคณะกรรมการ จัดทำ TOR หลังจากลงนาม สัญญาจ้างเรียบร้อยแล้ว	พ.ค.๖๙-ก.ย. ๖๙	๙๒๓,๐๐๐	กองคลัง กองการศึกษา

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ ๒ โครงการจัดซื้อรถบรรทุก (ดีเซล) ขนาด ๑ ตัน ปริมาตรกระบอกสูบไม่ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ ซี.ซี. หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์
 ชั้นเคลือบ ๒ ล้อ

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเมินความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี ยการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับ ได้รับผลประโยชน์ ต่างตอบแทนเพื่อให้ ตรวจรับงานที่ไม่ตรง ตามสัญญา หรือมีการ เรียกรับสินบน	๘	๑.การออกใบตรวจรับ พัสดุ เมื่อมีการส่งมอบ งานตามงวดที่กำหนด ๒.มีมาตรการ การตรวจรับงาน โดยเปิดเผยโปร่งใส ตรวจสอบได้	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ออกใบตรวจรับพัสดุเมื่อมีการ ส่งมอบงานตามงวดที่กำหนด และตรวจรับพัสดุให้สอดคล้อง กับรายการส่งมอบงานตาม TOR ๑.จัดทำรายงานตรวจรับพร้อมแนบ รูปภาพขณะตรวจรับงานเพื่อเป็น หลักฐานตรวจสอบย้อนหลังได้ ๒.ประชาสัมพันธ์ให้กับทุกภารกิจ/ สำนักอื่นๆ รับทราบและเชิญเข้าร่วม สังเกตการณ์ และเปิดโอกาสให้มี การซักถาม	พ.ค. - ก.ย. ๖๔ พ.ค. - ก.ย. ๖๔	๘๒๓,๐๐๐ ๘๒๓,๐๐๐	กองคลัง กองการศึกษา กองคลัง

